

Onko työtakuu ratkaisu työvoimapolitiikkaan?

(Creating effective local labour markets: a new
framework for regional employment policy)

Jouko Kajanoja

14.2.2017 Paasitorni

Työllisyysseminaari

VVT

Työtakuu

- Jokaiselle työtä haluavalle ja työhön kykenevälle luodaan mahdollisuus palkalliseen työllistymiseen (Paltamo ja Lex Leppänen)
- Työllistetään yhteiskunnallisesti hyödyllisiin töihin
 - jotka eivät toteudu nykyisten työmarkkinoiden puitteissa
 - joissa on vähäisen ammattitaidon edellyttämiä tehtäviä
 - joista maksetaan minimipalkka, joka ei vääristä nykyisiä työmarkkinoita
- Alueellisiin ja paikallisiin asiantuntijoihin kohdistunut kysely
- Tarpeita löytyi
 - eniten sosiaalisissa palveluissa
 - kuljetuksissa, virkistyksessä, kulttuurissa ja terveydessä ja turvallisuudessa
 - asuntotuotanto, infrastruktuuri
- Tehtäviä ikäihmisten kotihoito, kouluavustajat, kuljetustehtävät ...

Miksi?

- 1. Osallisuus – kaikille työtä haluaville ja työhön kykeneville työtä**
2. Hyvinvointi: hyvinvointipalvelujen parantaminen
3. Aluepolitiikka: paikalliset voimavarat käyttöön
4. Elinkeinopolitiikka: ammattitaitoista työvoimaa ja toimiva infrastruktuuri
- 5. Makrotalous: täystyöllisyys ja silti hintatasapaino**

Toteuttaminen

- Kansallinen ammattitaidon kehittämisohjelma - oppisopimuskoulutuksella tärkeä osuus
- Kaikki ohjelman puitteissa syntyvät työpaikat eivät työtakuuta
- Paikalliset julkiset työtakuuyritykset (Paltamo)
- Työtakuuyritysten työn hankinnan, koordinoinnin ja kehittämisen hallinto alueviranomaisilla – yhteys muuhun työvoimapolitiikkaan
- Alueviranomaiset arvioivat ohjelman vaikutukset hyvin myönteisiksi
- Kustannus 11 miljardia dollaria
- ”Tulee kalliiksi, jos ei toteuteta”

Kysymyksiä

- Miten työtakuun ideaan sisältyvä minimipalkka sopii pohjoismaiseen hyvinvointivaltioon? Luoko se uuden matalapalkkaluokan?
- Toisaalta Paltamon kokeilu ei tässä suhteessa ollut erityisen ongelmallinen. Ongelma koski selvimmin niitä, joille vaihtoehtona oli opiskelu. Ilmeni jonkin verran ”juuttumista” hankkeeseen.
- Työtakuu merkitsisi tuntuvaan julkisen vallan roolin vahvistamista työvoiman kysynnän eli työpaikkojen synnyttämisessä? Miten se istuu nykyiseen uusliberalistiseen suuntaukseen? Työllisyys (työsuuntaus) korostuisi, mutta ei markkinoiden aseman vahvistaminen. Toisaalta kunnalliset/maakunnalliset työtakuuyritykset voisivat sopia yksityisten yritysten kanssa toimeenpanosta.
- Ohjaamisen vaativuus!